

ВІДГУК

офіційного опонента доктора медичних наук, професора ЗАРУЦЬКОГО Я.Л. на дисертацію КАРОЛЯ Івана Вікторовича «Порівняльна оцінка ефективності сучасних методів лікування гнійно-запальних захворювань м'яких тканин із застосуванням оксиду азоту та аплікаційного сорбенту», яка подана в спеціалізовану вчену раду Д 26.613.08 Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.03 – хірургія.

1. Актуальність обраної теми дисертації.

Дисертаційна робота присвячена важливій проблемі медицини в цілому та хірургії зокрема – лікуванню гнійно-запальних захворювань м'яких тканин. Актуальність дослідження пов'язана з тим, що частота гнійно-запальних захворювань м'яких тканин загальній структурі хірургічних захворювань зберігається на рівні 35-45%, при цьому питома вага внутрішньогоспітальної хірургічної інфекції становить 12-22%, а летальність досягає 25%. У розвинених країнах в 2-3% населення наявні рани, що тривало не заживають часто утворюються внаслідок лікування абсцесів та флегмон.

Складність лікування пацієнтів з гнійно-запальними захворюваннями м'яких тканин пов'язана з антибактеріальною резистентністю мікроорганізмів і колись ефективні засоби втратили свою ефективність та не відповідають сучасним вимогам хірургії. Знижується рівень якості життя пацієнтів, вони надовго втрачають працездатність, оскільки більшість хворих молодого та середнього віку, що зумовлює соціально-економічний характер проблеми.

Ще однією проблемою хірургії, далекою від вирішення є післяін'єкційні ускладнення та лікування запальних інфільтратів, які можуть виникати при розвитку гнійно-запальних захворювань, так і бути вторинними – ускладненнями післяопераційних ран.

Тому розробка нових препаратів та методів лікування гнійно-запальних захворювань м'яких тканин є актуальною і перспективною проблемою хірургії, що визначає актуальність теми дисертаційної роботи.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота є фрагментом комплексної науково-дослідної роботи кафедри загальної та невідкладної хірургії Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України "Діагностика та лікування хворих з загальною та невідкладною хірургічною патологією з застосуванням інноваційних технологій" (№ 0115U002166).

3. Новизна дослідження та одержаних результатів.

Дисертантом розроблено новий спосіб моделювання ранової інфекції, на що отримано патент України на корисну модель №121047.

Створено аплікаційний сорбент нового покоління, що підтверджено патентом України на корисну модель №113250, досліджено його ефективність в експерименті та застосовано в клініці.

Вперше доведена висока ефективність NO-терапії в поєднанні з аплікаційним сорбентом при лікуванні гнійно-запальних захворювань м'яких тканин.

Доведено діагностичну цінність мікробіологічного, цитологічного, гістологічного, імуногістохімічного та електронно-мікроскопічного методів дослідження для оцінки перебігу ранового процесу.

Розроблено спосіб лікування післяін'єкційних абсцесів м'яких тканин із застосуванням первинного шва, вакуум-аспірації та NO-терапії, що доведено клінічними і лабораторними даними та отримано патент України на корисну модель №111966.

Розроблено та впроваджено в клінічну практику спосіб лікування запальних інфільтратів м'яких тканин на що отримано патент України на корисну модель №119719.

4. Теоретичне значення результатів дослідження.

В дисертаційній роботі досліджено ефективність впливу NO-терапії та аплікаційного сорбенту нового покоління на перебіг ранового процесу, розроблено спосіб лікування післяін'єкційних абсцесів із застосуванням

первинного шва, вакуум-аспірацією і NO-терапією та спосіб лікування запальних інфільтратів м'яких тканин та профілактики ранових гнійно-запальних післяопераційних ускладнень. Застосування цих методів сприяло нормалізації клінічних та лабораторних показників (СРБ, ЛПІ та ШОЕ) в більш ранні терміни порівняно з іншими методами.

Проведення імуногістохімічного дослідження та визначення таких маркерів, як CD68 – маркер макрофагів, CD34 – маркер ендотелію судин, білок p53 – маркер апоптозу довело високу ефективність аплікаційного сорбенту нового покоління в лікуванні гнійно-запальних захворювань м'яких тканин. Встановлено, що в основній групі експериментальних тварин не було макрофагів на 14 добу, а в групах порівняння кількість макрофагів зберігалася високою до 21 доби. В основній групі тварин проліферація ендотеліоцитів, утворення грануляційної тканини та поява епітелізації були відмічені в більш ранні терміни порівняно з групами порівняння. Виявляли підвищену кількість клітин з явищами апоптозу на початку експерименту, їхнє зменшення в динаміці перебігу ранового процесу. При електронно-мікроскопічному дослідженні були підтверджені отримані результати.

Цитологічне дослідження, проведене в експерименті та клініці включало визначення динаміки лейкоцитарного складу ран, мікробного забруднення, фібриноутворення, фіброцитів, епітеліальних клітин і типів цитограм. Застосування цитологічного та мікробіологічного методів дослідження показало високу ефективність розробленого аплікаційного сорбенту, а доповнення лікувальної тактики NO-терапією дозволило покращити результати лікування.

5. Практичне значення результатів дослідження.

Впровадження розробленого аплікаційного сорбенту та NO-терапії в лікувальний процес при гнійно-запальних захворюваннях м'яких тканин дозволило скоротити всі фази ранового процесу та досягнути нормалізації лабораторних показників у короткі терміни.

Розроблення та застосування способу лікування післяін'єкційних абсцесів з первинним швом, вакуум-аспірацією та NO-терапією дозволило загоюватися ранам первинним натягом протягом 5-9 діб.

Використання розробленого способу лікування запальних інфільтратів скоротило час їх повного розсмоктування та зменшило число нагноєнь у 2 рази.

Створення алгоритму лікування пацієнтів з гнійно-запальними захворюваннями м'яких тканин має велике значення в клінічній практиці.

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Дисертаційна робота викладена на 219 сторінках друкованого тексту та побудована за традиційною схемою: вступ, огляд літератури, 6 розділів й узагальнення результатів досліджень, висновків, списку використаних джерел літератури, який містить 254 сучасних науково-медичних джерела. В роботі міститься 35 таблиць та 49 рисунків.

Вступ містить обґрунтування актуальності теми дисертаційної роботи, визначено найважливіші та недостатньо вивчені проблеми лікування гнійно-запальних захворювань м'яких тканин. Вказані матеріали повністю відображають обґрунтованість теми та її актуальність. Викладено наукову новизну та практичне значення роботи.

Огляд літератури містить наукову інформацію про стан обраної для дослідження проблеми. Викладені дані про особливості етіопатогенезу гнійно-запальних захворювань м'яких тканин, роль аплікаційної сорбції та NO-терапії в їх лікуванні.

В розділі *матеріали та методи* проводиться опис експериментального та клінічного досліджень, розподіл експериментальних тварин та пацієнтів на групи. Клінічний матеріал охоплює 295 пацієнтів з гнійно-запальними захворюваннями м'яких тканин та 40 експериментальних щурів. Для обстеження експериментальних тварин використовували цитологічні, морфологічні (в т.ч. гістологічні, імуногістохімічні та електронно-мікроскопічні), мікробіологічні, планіметричні та статистичні методи

дослідження. Для обстеження пацієнтів використовували клінічні, лабораторні, цитологічні, мікробіологічні та статистичні методи дослідження.

Третій розділ присвячений експериментальному дослідженню. Вивчено електронно-мікроскопічні та імуногістохімічні (CD68 – маркер макрофагів, CD34 – маркер ендотелію судин та білок p53 – маркер апоптозу) зміни в ранах щурів у процесі їх загоєння під впливом різної лікувальної тактики.

Четвертий розділ присвячений хірургічному лікуванню гнійно-запальних захворювань м'яких тканин, в ньому висвітлені зміни клінічних та лабораторних показників крові (С-реактивний білок, лейкоцитарний індекс інтоксикації, швидкість осідання еритроцитів) у пацієнтів дослідження при різних методах лікування.

У *п'ятому розділі* вивчено мікробіологічні аспекти гнійно-запальних захворювань м'яких тканин та показано динаміку мікробної забрудненості ран в експериментальних тварин та пацієнтів різних клінічних груп.

Шостий розділ присвячений цитологічним дослідженням. Вивчено динаміку лейкоцитарного складу ран, мікробної забрудненості, фібриноутворення, фіброцитів, епітеліальних клітин і типів цитограм.

В розділі *аналіз та узагальненні результатів* дисертант підводить підсумки проведеного дослідження.

Висновки відповідають меті та завданням дослідження, логічно завершують дисертацію і стисло виражають її суть. Практичні рекомендації змістовні та доповнюють висновки.

7. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях і авторефераті.

За темою дисертації опубліковано 19 друкованих праць, з них 6 статей у рекомендованих наукових фахових виданнях України, 3 статті у міжнародних виданнях, 5 праць опубліковано в тезах та збірниках наукових конференцій, з'їздів та симпозіумів, отримано 5 патентів України на корисну модель та 2 нововведення.

8. Недоліки дисертації та автореферату щодо їх змісту і оформлення.

Розділ «Огляд літератури» можна було б викласти компактніше, але з наведенням альтернативних точок зору.

В другому розділі нечітко викладений дизайн дослідження і має місце зайва інформація.

Третій розділ перенавантажений рисунками, має місце повтор в тексті інформації таблиць.

В четвертому розділі автор надто детально характеризує пацієнтів кожної клінічної групи, наводить не загально прийняту класифікацію операцій .

Вказані недоліки не є принциповими та не впливають на цінність виконаної дисертаційної роботи.

9. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці.

В дисертаційній роботі наведені практичні рекомендації, що базуються на результатах проведених досліджень. щодо лікування гнійно-запальних захворювань м'яких тканин, ефективності та доцільності застосування аплікаційних сорбентів і NO-терапії, лікування післяін'єкційних ускладнень та запальних інфільтратів. Матеріали дисертації необхідно впроваджувати у клінічну роботу хірургічних відділень та використовувати у навчальному процесі хірургічних кафедр медичних вузів України.

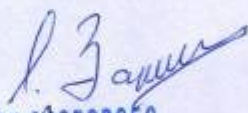
10. Відповідність дисертації встановленим вимогам, які пред'являються до наукового ступеня кандидата медичних наук.

Дисертаційна робота Кароля Івана Вікторовича «Порівняльна оцінка ефективності сучасних методів лікування гнійно-запальних захворювань м'яких тканин із застосуванням оксиду азоту та аплікаційного сорбенту» є самостійною, завершеною науковою роботою, в якій отримано науково обґрунтовані результати, містить раніше не захищені наукові положення, що вирішують конкретну наукову задачу – покращення результатів лікування хворих з гнійно-запальними захворюваннями м'яких тканин.

За актуальністю, об'ємом використаних методів дослідження, новизною отриманих даних, дисертація повністю відповідає вимогам, які пред'являються МОН України до кандидатських дисертацій, а її автор заслуговує присвоєння наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.03 – хірургія.

Офіційний опонент:

начальник кафедри військової хірургії,
Української військово-медичної академії
Міністерства оборони України,
доктор медичних наук, професор

 ЗАРУЦЬКИЙ Я.Л.

Відгук надійшов до спеціалізованої вченої ради Д 26.613.08

“15” 10 2019 р.

Вчений секретар

спеціалізованої вченої ради Д 26.613.08

ГВОЗДЯК М.М.